

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. In duobus casibus manifestandos esse occultos aliorum defectus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

murmurationes ac detractiones proprijs offerentium manibus subscriptas) quæ tamen ipse legere noluit; sed obſignata vterant, proiecit in ignem, ſententiam illam tali principe dignam proferens: Sacerdotum vitia non ſunt populo promulganda; ne, eis cognitis, liberius peccandi occaſionem accipiant: & ſi viderem, inquit, meis oculis Episcopum aliquem fornicantem, ego ipſe meo pallio illum operirem, ne tale peccatum conſpectum aliquod alijs ſcandalum adferret. o charitatem pectore verè Chriſtiano dignâ: quæ peccatoribus non fauens, ipſa peccata occultat, ne malo odore alios inficiat; nec ipſi famam ſuam amittant; ſed nomen ſeruent bonum, ne in maius aliquod detrimentum prolabantur. Ac propterea ait S. Hieronymus, Chriſtum D. N. iuſſiſſe correctionem imprimis debere eſſe occultam, eò quòd amiſſa ſemel fama & pudore diutiùs hareatur in culpa.

§. II. In duobus caſibus manifeltandos eſſe occultos aliorum defectus.

NON eſt tamen parui momenti difficultas in eo, quod Sacer textus in eadem hiſtoria refert, quòd a *cuſgilans* Noë ſtatim didicerit, quæ fecerat ei filius ſuus minor. Nunquid enim reliqui duo filij Sem & Iaphet ſtatim murmurantes patri retulerunt, quid Cham feciſſet? quod ſi ita fuit, cur non pallio chatitatis cooperuerunt factum fratris ſui, ſicut turpem patris nuditatem operuerant? nam ſi ipſius Cham peccatum fuit graue, quod patrem ſuum irriſiſſet, & occultam alioquin nuditatem manifeſtaſſet: etiam videtur graue peccatum Sem & Iapheth, quòd de ſuo fratre murmurantes, eius delictum etiam occultum propalauerint. Et quemadmodum Cham deliquit volens filiorum amorem erga parentem imminuere: ita duo illi fratres peccaſſe videntur imminuentes patris amorem erga ſuum filium, etiam ſi improbum, quem nodum vt ſoluamus, neceſſè eſt aduertere: non eſſe parem rationem, ſi occulta ſuperiorum delicta ſubditis manifeſtetur; & ſi ſubditorum ſuperioribus. nam primum, quoniam ordinariè loquendo non habet cauſam & rationem, qua iuſtificetur, erit contra iuſtitiã & charitatem, quæ iubet, illa potius occultare: ſiquidem ad ſubditum nõ ſpectat ſuperiorem ſuum corrigere, aut eius delictis remedium adferre. Quod ſi aliquando id facere opus eſſet, debet (vt ait S. Thomas) id fieri occultè, reuerenter ac demiſſè. Sed quoniam ſuperiores ſunt tanquam patres quibus incumbit, ſubditos tanquam filios corrigere, eorumque ſpiritualia damna reparare; ac ne in ea incidant, proſpicere & providere: in hunc finem licet ſubditorum defectus etiam occultos illis manifeſtare, nec cenſenda hæc eſt murmuratio aut detractio, ſed actus veræ charitatis: quæ (vt idem S. Doctor ait) ſæpè ad id obligat, ne vlcus occultatum putrefcat,

*Conſtanti
Magni cha-
ritas.*

*Correctio ſi
occulta.
In Mar. 18.*

a Gen. 9. 24.

*Superiorum
defectus ce-
landi.*

2. 2. 9. 32. 4.

*Inferiorum
manifeſta-
ti.*

2. 2. 9. 32. a.
7. 3. ad 2.

b Gen. 37. 2.

Ordo corre-
ctionis ser-
uandus.

Supra.

c Mat. 18. 15.

Serm. 16. de
verbis Dom.

N. si proditor.

Ne sis vel
murmur si
vel nil pro-
ficeres.

trescat, & eo laborantem occidat: & minus malum est subditum paruum aliquam honoris iacturam facere, quam persistere in periculo, animæ iacturam faciendi: aut quod hac occasione commune bonum, quod est particulari pretiosius, lædatur. Non fuit murmurator aut inanis delator Ioseph, b *cum accusauit fratres suos apud patrem crimine pessimo*: non enim ad id faciendum inuidia aut odium illum induxit: sed zelus honoris patris sui, qui filiorum delictis imminuebatur, & zelus boni domus suæ, quæ tali peste infici potuisset: zelus item salutis fratrum suorum qui damnationis periculo exponebantur: ac denique zelus impediendi peccata, quæ cum Dei iniuria fiebant: nec aliud occurrebat medium illa prohibendi. Hæc omnia motiua & causæ sufficiunt, ad secreta inferiorum delicta superiori & patri, qui remedium adferre possit, manifestanda, cum nos remedium adferre non possumus. Eadem autem causæ in Ioseph fuerunt actus excellentis charitatis, cum insigni animi fortitudine: nam sibi persuadens, quod fratres hanc ob causam ipsum essent odio habituri, ac vexaturi, voluit potius in hæc temporalia damna incidere, quam prætermittere, qua ratione posset spiritualia fratrum suorum damna reparare: merito tamen existimare licet Sanctum hunc virum seruasse naturalem fraternæ correctionis ordinem, monendo primum, vt ait S. Thomas, fratres suos occultè, vt respicerent, se seque emendarent: hac enim secreta admonitione, quando delictum est occultum, non præcedente non est æquum alienos defectus manifestare, iuxta regulam à Christo D. N. præscriptam, dicente: *corripe fratrem tuum inerte & ipsum solum*, nullis scilicet adhibitis testibus delicti illius ignaris. Nam (vt Sanctus Augustinus ait) si tu solus es delicti conscius, quia in tua præsentia est admissum, & illud absque necessitate alijs manifestas non es correptor, sed proditor; nec ira curabitur, sed potius ruet in deterius; pudor enim, quo tunc afficitur, eum impellet ad culpam admissam defendendâ; ac proinde illa augebitur, aut diutiùs in illa hærebit. In duobus tamen casibus licet superiori tanquam patri primum referre quando scilicet aliquis delicti rumor spargitur: aut quando merito existimamus nostram correctionem parui momenti futuram ob peccantis furorem & paruum corrigentis auctoritatem. propter quas causas credibilis est, Iosephum non monuisse fratres suos vt qui sciret furiosam illorum conditionem, & exiguum, quem erga ipsam ostendebant, amorem; ac denique ob exiguam, quam minor natu apud eos haberet auctoritatem. Ob quas easdem causas credibile est, duos filios Noë ipsi manifestasse fratris sui Cham impudentiam, vt illū corrigeret, & tanquam pater reprehenderet; prauorumque eius morū torrentē retineret, & ipsam irrationē & contemptū quæ erga omnes exercebat, reprimeret. Neque tamen quæ dicta sunt efficiunt, vt quæ-

do de-

do delictum est contra ipsummet *superiorem*, prudentiæ cenleatur aut tutum, illud ipsum ordinariè referre, propter occasionem, quæ illi datur indignationis in subditum; & vt ipsam correctionem in vindictam propriæ iniuriæ conuertat. Ideoque certius esse existimo: Sem & Iapheth non sponte sua parenti retulisse detractiōem & irrisiōem fratris sui Cham; sed coactos auctoritate ipsiusmet Noë, qui euigilans è sumno, cum se nudum & pallio filiorum coopertum aduerteret, eos vocauit, & quid gestū esset, quaesuit, ita vt non potuerint illud ei occultare. Nam quando superior sufficiētia habens indiciā inquisitionem instituit de delictis, non licet ea illi occultare, etiā si ex tali reuelatione damnum alicui sit prouenturū. sicut in hoc casu euenit; siquidem ipsa Scriptura Sacra dicit: *Noë cum didicisset, quæ fecerat ei filius minor, maledixit ei, non spiritu vindictæ, cum ipse esset vir perfectus; sed prophético, prædicens, quæ in pœnam illius criminis illi essent euentura: vt scilicet ipse & genus eius seruus esset seruorum fratribus suis: alijs verò duobus benedixit, prædicens præmium quod essent à Deo accepturi ob zelum, quo patris sui nuditatem operuerunt. Quæ omnia figura quædam sunt eius, quod in his casibus est hominis proprium, & Dei, qui tanquā Iudex illis assistit. Homo enim naturali suæ propensione relictus, non aliud nouit, quā sibi maledicenti maledicere; & vltionem exoptere de eo, à quo iniuriam accepit contra verò, benedicere benè de ipso loquenti, eumq; in honore haberi velle, à quo honorem accipit & fauorem. At Deus D. N. spiritu iudicis vtrumque præstat, nā & murmurantes punit & defendentes eos; qui iniuriam illam patiuntur, remunerat. Ex quibus duobus frenum tibi & calcar conficere debes; *frenū* quidem, vt linguā tuam contineas, cū vuleris Cham vestigia sequi; *calcar* verò, vt eandem extimules ad imitandum Sem.*

§. III. *Contra indiscretas Interrogationes.*

HINC discas, qua ratione respondere debeas imprudentib; ac temerarijs interrogationibus, quæ sunt quasi murmuratiōum seminariū: seruanda. n. tibi est Regula Salomonis, *a ne respondeas stulto iuxta stultitiā suā, ne efficiaris ei similis. responde stulto iuxta stultitiā suā, ne sibi sapiens esse videatur. Quæ duo* consilia etsi videantur mutuo sibi aduersari, respondere scilicet & non respondere stulto iuxta stultitiā suā: at reuera non aduersantur, sed valde sibi sunt conformia ac discreta: nam stulto stultè interroganti, respondendum non est iuxta ipsius desiderium: id enim esset stultitiā eius imitari; & culpæ participem fieri. Si enim curiosè te interroget de arcano ab amico tuo tibi cōmisso; aut de occulto proximi delicto, non debes illud manifestare: ad eod. n. esset stulta & iniusta responsio, atq; ipsa interrogatio fieret enim contra Sapientis sententiā, dicentis: *b qui ambulat fraudulentè, reuelat arcana: qui autē fidelis est animi, celat amici commissum, aut occultū eius*

Murmur in superioribus s; s; met ne facile reuelat.

S. Tho. 2. 2. q. 99. a. 1. q. 70. a. 1.

Pena murmurantis, præmium impediens.

a Pro. 26. 4.

b Pro. 11. 13.